

www.oljan.fo

Jan Müller

12 - 08 - 2013

Ósemja um oljuvirksemi í Lofoten

Val verður til norska Stórtingið í næstum, og framtíðar oljuvirksemið fyllur sum vera man nógv í valstríðnum. Og eitt at stríðsmálunum í hesum sambandi er, um loyvi skal gevast til oljuleiting í Lofoten. Síðani fyrsta oljukeldan, Ekofisk, varð funnin á norska landgrunninum fyrri góðum 40 árum síðani, hevur oljuvirksemið otað seg longur og longur norður eftir framvið norsku strondini. Í dag fevnir leitingin eisini um økini heilt har norðuri í Barentshavinum. Men tað finnast eisini undantøk tvs. øki, har mótstøðan móti oljuleiting hevur verið so mikið stór, at tað hevur ikki eydnast oljumyndugleikanum at fáa grønt ljós frá Stórtinginum til at lata upp eitt nú leiðirnar við Lofoten, Vesterålen og Senja fyrri oljuleiting og eftir tað framleiðslu. Flokkarnir í Stórtinginum eru ósamdir um í heila tikið at loyva leiting í hesum økinum, ið er ríkt fiskiøki og sera náttúruvakurt. Arbeðaraflokkurin, Høgra og Framburðsflokkurin eru fyrri leiting. Sosialistiski Fólka flokkurin, Senterflokkurin, Vinstri og Kristiligi Fólka flokkurin eru í móti. Higartil hevur tað so ikki verið møguligt at fáa meiriluta fyrri oljuvirksemi í økinum. Nú fleiri politikarar undan valinum aftur tosa um at lata upp leiðirnar har til oljuleiting, eru umhvørvisfelagsskapir og onnur farin uppá barrikadurnar. Tey vilja forða hesi gongdini og siga, at oljuleiting er ósambærilig við eitt nú ferðavinnuna har. Eisini bera tey ótta fyrri, hvørjar avleiðingar hon fer at hava á ríku gýtingarleiðirnar í økinum og á fiskivinnuna sum heild. Hinvegin meta oljumyndugleikar og oljufeløg, at næsta oljuævintýrið í norskum sjógvi er at finna á leiðunum við Lofoten eins og í Barentshavinum. Tey halda oljuvirksemi har verða ein sjálfvlgja og náttúrlig gongd. -Serstakliga eru tað tey, sum arbeiða fyrri at menna ferðavinnuna í hesum náttúruvakra økinum, sum gera vart við seg, tá politikarar og oljuvinna vilja troyta leiðirnar í økinum. Norska Oljudirektoratið metir, at tað finst olja

og gass í undirgrundini út fyri Lofoten, Vesterålen og Senja fyri umleið 600 milliardir kr. Nú um dagarnar var almennur kjakfundur í Lofoten, og her vóru oljumótstøðufólkini væl møtt upp. Hesi ynskja, at tað verður gjørd ein kanning og frágreiðing av avleiðingunum, um so er at farið verður undir oljuvirksemi kring oyggjarnar. Latið oljuna liggja fyribils. Vit hava ikki brúk fyri henni nú. Hon verður bara meira og meira verd sleppur hon at liggja í undirgrundini. Hon kann vera har sum eitt slag av kreppugoymslu. Norra er eitt ríkt land, og vit hava ráð til at lata oljuna liggja til næsta ættarlið. Tað kann so gera av, um tað vil taka oljuna upp einaferð í framtíðini. Fær oljuframleiðsla óhepna ávirkan á fiski- og ferðavinnu, so eiga vit at lata vera. Vit hava klárað okkum í túsund ár uttan oljuútvinning í Lofoten, og vit klára tað nøkur ár aftrat, siga mótstøðufólkini m.a. Umboð fyri oljuvinnuna vísa harafturímóti á, at til ber at fara undir oljuvinnu uttan at hon skal skapa trupulleikar fyri hvørki fiski- ella ferðavinnu. Tey vísa á, at tað er náttúrligt og rætt at kanna økini við Lofoten, og at oljuvinnan aðrastaðni í landinum hevur víst seg at skapa bæði framburð og vøkstur. Hon hevur ikki verið til ampa fyri hvørki fiskivinnu ella ferðavísu vísa tey á. Sum skilst skal ein avgerð takst í seinasta lagi í 2015. So er spurningurin, hvussu ein komandi samgongustjórn fer at síggja út, og um hon fer at taka støðu til málið av nýggjum. Í hvussu er eru sterkar kreftir innan vinnuna, ið ynskja, at hesin parturin av norska landgrunninum eisini verður kannaður. Um mótstøðan hinvegin er nóg sterk til at standa ímóti vil tíðin vísa. Kelda: Aftenbladet.no